

MOTINOS DIENAI

"... O motin, motinėle
Močiute sengalvėle,
Gana pavargai, gana pailsai,
Kol mane užauginai..."

(Liaudies daina.)

Kylantis pavasaris, žadina gamtą ir kelia ją naujam gyvenimui. Pilnu savo grožiu jos atbudimas pasireiškia gegužės mėnesy, kada augmenija, pasipuošus žiedų vainikais, alsuoja jauna gyvybe ir meilės burtais.

Ir šiame gražiausiame pavasario mėnesy visas kulturingas pasaulis pagerbia motiną, kaip simbolį naujos gyvybės ir meilės žemėje. Ir iš tiesų, motinos, vaidmuo gyvenime yra labai didelis. Jos įtakoje auga naujoji žmonių karta. Ir ne veltui sakoma,—kokia yra motina, toki bus ir vaikai.

Vaikas pirmąjį auklėjimą, net ir pirmąjį žodį, kurį jis taria yra "Mama", ir pirmąjį žingsnį daro motinos globoje.

Kas įvertins motinos atsidavimą ir pasiaojimą savam vaikui. Motinai meilė vaikui yra ta šilda, kuri, be kurios spindulių gamta yra sustingusi. Be motinos išauga vaikas—našlaitis, jaučiasi nuskriaustas, visą gyvenimą jis jaučia didelę spragą savo dvasioje, kadangi vaikystėje jis nebuvo šildomas motinos meilės.

Imkime dar toliau; motinos vaidmuo šeimoje. Ji čia yra tas visus jos narius jungiantis dvasinis ryšis, jai pasitraukus, ar mirus, šeimoje pasireiškia pairimas. Ši motinis meilė vaikų lydi visą jo gyvenimą. Ir blogiausias vaikas, nelaimės prispaustas, prisimena motiną, ir šis vardas gražina jam jo dvasios pusiausvyrą. Dažniausias vardas, kurį kareivis, mirdamas kovos lauke mini, yra motina!

Ir didžiausias nusikaltėlis, bei žiauriausias piktadarys, išgirdęs savo motinos balsą, susilaiko nuo piktadarystės, bei žiaurumo.

Šimtmečių bėgyje garsiausių menininkų, motinos garbei yra sukurta gražiausių tapybos, muzikos, skulptūros bei poezijos kurinių, kuriais ypatingai didžiuojasi krikščioniškasis pasaulis. Imkime garsiąsias Rafaelio (Madonas) nupieštas drobė; Leonardo de Vinči, arba Michael Angelo skulpturas, kuriose įamžintas motinos vardas jau penki amžiai neturi sau lygių. Tas pats literaturoje bei poezijoje. Motinos vardas, tarsi, auksogija, driekiasi per garsiausių rašytojų kurinius. Kam yra nežinomas žymios amerikietės rašytojos, Nobelio Lauretes Pearl Buck romanos "Motina". Arba prancūzų Rasiño bėgalinį motinos pasiaukojimą vaizduojant dramą "Antigona" ir pan.

Lietuvių tautai Motina yra tėvynės meilės įkvėpėja ir gimtosios kalbos didžiausia mokytoja. Šios lietuvės motinos nuopelnus labai gražiai at-

Nr. 19-tas

WORCESTER, MASS., GEGUZES (MAY) 13-tą D., 1950 M.

Telefonas Dial 5-1094

Vol. XXIX

NAUJI AMERIKOS POLITIKOS ŽYGLIAI

Pas lietuvius vaidintojus mēgėjus yra posakis: "Jei repeticijos blogai eina, tai pats vaidinimas pasisėks puikiausia". Vakarų politikos repeticijos šiomis dienomis vyksta labai blogose sąlygose. Amerikoje savais politiniais sumetimais duodama garo Valstybės Departamentui ir jo sekretoriui Achesonui. Anglijoje darbių vyriausybė pasilaiko tik kelių balselių daugumą. Prancūzijoje, kaip paprastai, "prancūziška valdžia". Reikia, šiandien ji yra, rytoje gali būti nebus. O gyvenimas spiria Vakarų sukurti, nors pastovesnio užsienio politikoj, akivaizduoje Sovietų nuolatinio spaudimo, Vakarų silpninti ir jos apžioti.

Tokių būdu, Londone kitą savaitę prasideda Amerikos užsienio reikalų vadų pasitarimas. Jo tikslas bus nutiesti gaires, kurios sustiprins Vakarų politiką 1950 ir 1951 metais, o Maršalo planui baigiantis 1952 metais, padės jo vieton gerai apgalvotą tąsą.

vaizdavo savo skulpturoje mūsų žymiausias skulptorius Rimša "Motina" priedavimo ratelio mokiną savo vaiką skaityti iš elementoriaus."

Mes tremtiniai, bolševizmo teroro išblaškyti po pasaulį, ne vienas pasigendame savo motinų, likusių tėvynėje arba žuvusių karo gaisre. Neretas iš mūsų, minint motinos dieną, jaučia paskutinį jos atsisveikinimo pabučiavimą ir mato jos spindinčią ašarą, riedančią per gyvenimo vargų srauk šlētą jos švelnų skruostą.

Šį mūsų motinos ilgėsi atvaizduoja poetė Gražina Tu lauskaitė savo eilėraštyje—"Mamyte".

"... Kad debesys man pasakytų,
Kad grįžus į gimtus namus,
Linksmas pasitiks mus mamyte,
Tėvelis atkels vartelius..."

J. Vizbaras—Sudavas

"Amerikos Lietuvis" Skaitytojų Žiniai

Primename gerbiame siems Amerikos Lietuvis skaitytojams, kad mes taupdami atskirų siuntinėjimų raginimams apsimokėti už užvilktą prenumeratą dabar nesuñčiame, tad visiems viešai, bendrai primename, kad malonėtumete už užvilktą prenumeratą atsilyginti.

Amerikos Lietuvis Adm.
14 Vernon Street

Po karo, Amerikos politikos siekis buvo sukurti glaudų bendradarbiavimą tarptautine plotme tarp Amerikos, Anglijos, Sovietijos, Prancijos ir Kinijos. Siekis subliuško, nes Maskvos tikslas buvo sudaryti du pasaulių, vieną savo, kitą Amerikos ir gauti laiko sugromulioti savo pasaulį, o po to, eiti pasigrobtį iš vidaus pagręžtą Vakarų pasaulį. Amerikos atsakas buvo sukurti, taip vadinamą Atlanto draugiją, kurioje ji priversta vaidinti pirmąją rolę.

Ši politika paremta sekama sumetimais. Pasirodė kad su Sovietų pasauliui jokiu būdu negalima rasti garbingo budo taikoje sugyventi. Tarp dviejų pasaulių turi vykti šaltasis karas. Todėl Atlanto draugijon priklausa valstybės privalo ankštai susijuošti ekonomiškai, kariškai ir politiškai. Jos turi sukurti tokią galybę, kad ji lengvai galėtų atsisipirti bile kokiam Sovietų pasaulio puolimui. Ton galybėn reikia kokių nors doru būdu įjungti ir Vakarų Vokietiją, bet taip kad vokiečiai negriežtų svarbiausią smuiką ir vėl nepradėtų naciškai lakioti.

Amerikos politikos uždavinys nėra lengvas, nes viena, reikalauja daug pinigų, kurių Amerikos Kongresas nelabai nori skirti. Amerikos piliečiai nuolatos klebona mokščius mažinti. Kita, Europos valstybės, ypatin gai Anglija, nenori taip ankštai ekonomiškai susijungti, kaip politika reikalauja. Bet labiausia bijoma duoti per daug galios vokiečiams, nes jais niekas nepasitiki. Ypatin gai nepasitiki prancūzai.

Kuomet Stalinas ėri ką nors politikoje padaryti, jis žodį paleidžia ir visa Maskva, visa Varšuva, Praga, Budapestas, Sofia ir Bukarestas (tik ne Belgradas) klausosi. Kuomet Sekretorius Achesonas nori ką nors atlikti, jis turi gauti pritarimą Prezidento Trumano, Karo Sekretoriaus, Kongreso vadų, republikonų patarėjų Dulles ir Cooper, Parvyžiaus, Londono irvokiečių Bonno šis plikas faktas parodo, kaip sunku demokratiškos vadams ką nors tvirto bei gero tarptautinėj politikoj padaryti. Tačiau, Sekretorius Achesonas vyksta į Londoną su viltimi, ką nors tvirto ir atsakančio atlikti.

Maskva yra pasauliui maras. Gydytojai privalo rasti gerą vaistą.

BALF-o Pirmininkas Kan. Prof. J. B. Končius sveikina uoste atvykusią tremtinio ukininko Česnos šeimą, linkėdamas jai sėmės Amerikoje. Ši šeima turėjo palikti šimtmečiais išprotėvių pavidėtą ukį Lietuvoje ir gelbėtis nuo Sovietų komunistų žiaurus persekiojimo.

Ukininkai Jau Važiuoja

Iš Vokietijos jau pradėjo važiuoti lietuviai ukininkai, kurie apsigyvens ukiuose Michigan valstybėje. Iki šiol jau atvyko šie: Vladas Gustys, Stasys Kinduryš, Šimaškevičių šeimyna iš keturių žmonių, Petras ir Elzė Klovai, Jasiulevičių šeimyna iš keturių asmenų. Kiti ukininkai ir jų šeimos, iš viso apie 500 žmonių dabar įvairiose emigracijos eigos stadijose, kiti parenkami. Tikimasi, kad, kaip buvo numatyta, apie 640 lietuvių šie-

met bus apgyvendinta ukiuose Michigan ir kitose valstybėse.

Pradedant gegužės mėn. numatoma, kad prasidės ir didesnis lietuvių vežimas į USA. Nuo gegužės mėn. DP. imigrantams gabenti pridėta keletas laivų, kurie žiemos metu buvo ištraukti iš tos tarnybos. Dabar ne tik daugiau laivų atplauks į New Yorką, bet laivai taip pat plauks ir į Bostono uostą, kaip pernai. Galutinai praėjus naujam DP. imigracijos įstatymui, DP. gabenimas į šį kraštą gali žymiai padidėti.

Į Naujosios Anglijos Lietuvius ir Organizacijas!

Šiomet gegužės mėn. 21 d., sekmadienį So. Bostone San daros svetainėje 124 F St., 12 val. yra šaukiamas metinis Lietuvai Remti Dr-jos seimas.

Lietuvai Remti Dr-ja yra vienintelė Naujoje Anglijoje didžiausiomis aukomis parėmusi Lietuvos vadavimo darbą. Jos tikslas—Lietuvos Nepriklausomybė. Be to tikslo Dr-ja šelpia į vargą patekusius tautiečius ir rupinasi tremtiniais padėti emigracijos reikalais.

Šio kilnaus tikslo siekdamas Dr-ja prašo Naujosios Anglijos organizacijų ir pavienių veikėjų dalyvauti seime ir duoti patarimų tolimesnei veiklai.

Apie dalyvavimą seime prašome iš anksto pranešti sekretoriui Vytautui Končiui, 328 E St., So. Boston 27, Mass. arba mandatus įteikti prieš seimą.

Visi į darbą už laisvą Lietuvą!

Vytautas Končius—Lietuvai Remti Dr-jos Centro Sekretorius

Amerikos Bulvės Vokietijai

1,677,000 bušelių Maine valstijos bulvių greitu laiku bus gabenama į vakarinę Vokietiją. Bulvių gabenimas į Hamburgą greit prasidės.

Harvardo Universiteto Tautiškių Šokių Draugijos Metinis Vakaras

Lietuvių Tautiškių šokių grupė dalyvaus šeštadienį, gegužės 13-tą, Memorial Hall, Harvard University, Cambridge, laike Harvard Universiteto Tautiškių šokių Draugijos septinto metinio parengimo, nuo 7-tos val. vakaro iki vidurnakčio.

Šioji tautiškių šokių grupė, kuri kas savaitę susirenka mokytis American Legion salėje, C gatvės, South Bostone, vadovaujant Onai Ivaškienei, ką tik sugrįžo iš St. Louis, Montana, kur įvyko tautinių šokėjų iš viso krašto suvažiavimas.

Laikė programos šoks, taipgi įvairių tautų grupės, tarp kurių

ĮVAIRIOS ŽINIOS

— NEW YORKE įsikurė International Legal Assistance organizacija, kurios tikslas teikti neturtingiems tremtiniais juridinę pagalbą visame pasaulyje. Valdybos nutarimu BALF įstojo į šią organizaciją nariu.

— Amsterdam, N. Y.—BALF 33 skyrius neseniai išrinko naują valdybą, kurią sudaro šie: Antanas Lukšys—pirmininkas, Mykolas Židonis—vice pirm., Edvardas Ziaušys—sekretorius, kun. R. K. Balčys—įždininkas.

Skyrius numato apie birželio mėn. pradžią surengti Amsterdame mieste viešą rinkliavą (Tag Day). Tai rinkliavai sėkmingai praversti darbuojasi skyriaus valdybos nariai, eiliniai nariai ir vietos visuomenės veikėjai, tarp jų advokatas A. Stokna, J. Olšauskas, vietos klebonas kun. J. Raštutis ir kiti. Apie vasaros vidurį skyrius yra numatęs surengti didelį pikniką. Skyrius dabar turi 62 narius, bet tikisi, kad įsisiūbavus skyriaus veikimui, narių skaičius žymiai padidės. Skyrius neseniai surengė filmų vakarą, kurio pelną—\$100,00 atsiuntė Centru transportacijos reikalams.

— Gary, Indiana,—BALF 98 skyrius, kuriam vadovauja vietos klebonas kun. Juozas Martis, pradėjo rodyti daugiau gyvumo ir, kaip matyti iš paskutinių sumanymų ir užsibrėžtų ateities darbų, skyrius rengiasi savo narių tarpe praplauti aukų rinkimo lakštų ir įvairiais kitais budais praturinti ti skyriaus išdą, kad galėtų daugiau lešų skirti įvairiems tremtinių šalpos reikalams. Čia neseniai lankėsi BALF atstovas Gen. Černius.

Skyrius šrinko naują valdybą, kurią sudaro: Kun. Juozas Martis—pirm., Donatas Zakarevičius—vice pirm., Juozas Ivanauskas—sekretorius, Domas Adomaitis—įždin. ir Stasys Baranauskas—valdybos narys.

Skyrius dabar turi 28 narius, bet dedamos pastangos praversti naujų narių prirašymo vaju.

—švedai, armenai, ukrainiečiai, čekoslovakai.

Bilietus galima iš anksto užsisakyti pas International Institute, 190 Beacon St., Boston, International Student Center, 5 Phillips Place, Cambridge, arba The Harvard Folk Dance Society, 221 1/2 Mt. Auburn St., Cambridge, Mass.

Amerikos Lietuvis Spaustuvėje Atlieka Visokius Spaudos Darbus

LIETUVIAI AMERIKOJE

HARTFORD, CONN

**Ką ir kaip veikia Lietu-
viai Conn. Valst. Sostinė-
je? Jubilėjus, Ekskursi-
jos, Gegužinės ir Arbatė-
lės.**

Pavasariui išaušus, vietos lietuviai baigia savo sezoną organizacinio ir kultūrinio gyvenimo veikloje. Rengiamos eilės pramogų: Motinos dienos minėjimai, arbatėlės ir kitoki pobuviai. TMD skyriaus nariai iškilmingai minėjo Motinos Dieną gegužės 7-toje dienoje 3 val. po pietų, klubo salėje su įspūdingu specialiai rengiamu programu. TMD kultūrininkai kviečia visas lietuvių organizacijas, draugijas ir parapiją dalyvauti, žodžiu, visą lietuvių bendruomenę. Ir netenka abejoti, kad motinos dienos minėjimas bus sėkmingas. Rengimo reikalais rūpinasi TMD skyriaus valdybos nariai: W. M. Chase, Z. Strazdas, V. Nenortas, Al. Kelėnas, Inž. J. Guntulis, jiems talkininkauja TMD. Kultūrinės Komisijos personalas, kurio priekšakyje stovi žymus visuomenės veikėjas p. V. Balčiūnas.

Meninį programą rengia vietos menininkai, mokytojai, skautai ir tautinių šokių grupė bei vyrų oktetas. Bendrai, TMD kultūrininkai ruošiasi šauniai minėti Motinos Dienos šventę. Vėliau, geg. 14 d. bus motinos dienos minėjimas L. R. K. Moterų S-gos skyriaus, tuo tikslu rengiamas bankietas parapijos mokyklos salėje. Taigi mūsų lietuviškoji visuomenė turės dvigubą paminėjimą, dalyvaus sekmdienyje TMD rengiamam paminėjime klubo auditorijoje, o 14 d. gegužės parapijos mokyk. Spėjama, kad abu motinos pagerbimo paminėjimai bus sėkmingi.

TMD narių ir jų bendrųjų bus arbatėlė klubo salėje 14 d. gegužės, taip paranesė TMD kultūrinė komisija. Arbatėlė įvyks tikslu susipažinimo ir pasitarimo ateičiai veiklos reikalais. Po arbatėlės visi svečiai dalyvaus Sąjungiečių bankiete Motinos Dienos minėjimo proga. Tai bus paskutinės pavasario proga pramogos.

VASAROS VEIKLOS PLANAI

Su gegužės mėnesio pabaiga prasidės gegužinės vietos lietuvių gražiame parke Glastonburyje, dabar jau daromi pasirengimai prie entuziastiškų gegužinių. Taip pat birž. mėnesyje bus minima šv. Trejybės parapijos 50 metų sukaktis, parapijiečiai ir draugijos rengiasi iškilmingai minėti šią sukaktį.

Teko pasikalbėti su Prelo-
tu, gerb. kleb. Jonu Ambotu, kuris šių žodžių rašėjui pasisakė apie minėjimo sukakties rengiamas iškilmes. Susidaro įspūdis, kad ši vasara bus kupina visokių vietos lietuvių veiklos srityje įspūdingų pramogų ir iškil-

mių sąryšyje su parapijos rengiamuoju jubilėju. Dabar draugijų nariai daro foto nuotraukas, kurios tilps parapijos jubilėjaus minėjimo išleidžiamame leidinyje — knygoje su vietos parapijos ir organizacijų istorinėmis peržvalgomis. Leidinio reikalais rūpinasi kun. Pronskus.

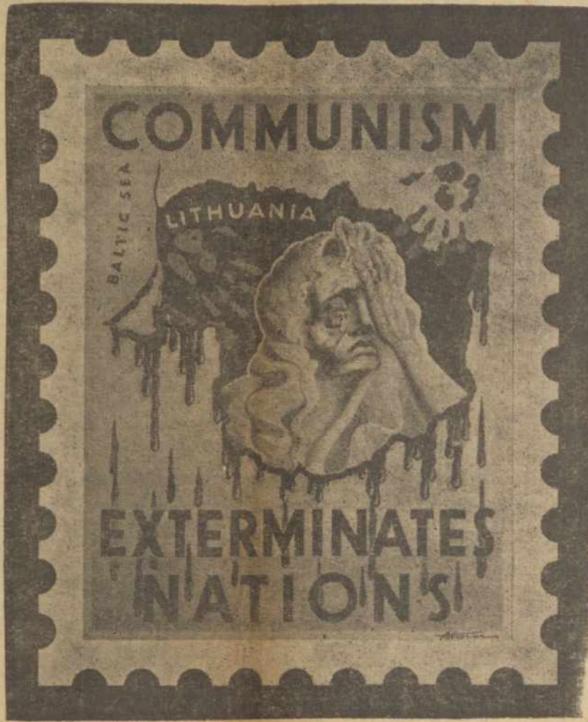
TMD kultūrininkai rengiasi ne tik tai į gegužinės, bet žada suruošti keletą ekskursijų autobusais į pajurį sekmdieniais. Pasikalbėjime su TMD kultūrinės komisijos nariais, pirm. p. Valerijonu Balčiūnu, ponia A. Stankevičienė, p. J. Gražulienė, pp. Janukevičių ir Raučių bei kitais. Įgijau įspūdį, kad TMD kultūrininkai rengiasi gražiai vasaros sezoną praleisti ekskursijoje į pajurį ir Amerikos metropolį New Yorką tikslu susipažinti su šio didmiesčio kultūrinėmis įstaigomis ir pačiu miestu bei jo pajuriu.

TMD 66-to skyriaus narių veikla per žieminį sezoną, pavasario proga buvo pavyzdinga, daug visokių meniškų pramogų turėjo, paskaitų ir kitokių, tarsi entuziastiškai nusiteikę mūsų kultūrininkai rengiasi išnaudoti vasaros sezoną sėkmingai ir įspūdingai. **MCB.**

WATERBURY, CONN.

Lietuvių Dailės Paroda, išstatyta Silas Bronson Library ir pratęsta dar vienai savaitei—iki gegužės 14 d., 6 val. vakare—sudarė visiems Connecticut'o valstijos lietuvių kolonijoms tam tikrą tautinės šventės nuotaiką. Parodos komitetas, norėdamas paryškinti kultūrinę ir propagandinę parodos reikšmę, mėnesio bėgyje suruošė keturis koncertus ir literatūros vakarus Connecticut'o valstijoje. Du koncertai Waterbury, vienas Hartforde ir kitas New Britaine sudarė neatjungiamą dalį visos parodos. Jie buvo organizuojami, pritraukiant geriausias ir įvairiausias dainos ir literatūros jėgas. A. Dambrauskaitė, V. Zaunienė, Z. Griškaitė, Baranauskas, V. Ivanauškas, J. Mačiulis, Vyt. Marijošius, A. Mrozinskas ir Miniukinė, H. Kačinskas, A. Gustaitis, L. Žitkevičius visos šios jėgos buvo grupuojamos parodos programoj ir jų pagalba pravestos meno šventės. Taigi, parodos įtaka išsiplėtė visose Connecticut'o lietuvių kolonijose.

Tas visas parodos komiteto darbas negalėjo būti paremtas kokiais pelno apskaičiavimais. Mažose lietuvių kolonijose joks koncertas su rimtesnėmis jėgomis negali apsimokėti. Už tai parodos komitetas visas tas meno šventes pravedė pagal bendrą parodos biudžetą: iš vienu gautas pelnas buvo pridėtas ten, kur reikėjo pridėti. O kad visas kultūros darbas galėtų eiti priekin—jis šaukėsi paramos iš visų Amerikos lietuvių. Parodos

Antikomunistinės Informacijos ženklelis Waterbury, Conn. tremtiniai išleido šį antikomunistinės informacijos ženklelį.

ANTIKOMUNISTINĖS INFORMACIJOS ŽENKLELIS

Lietuvių Tremtinių Draugija Waterbury, Conn., išleido žymaus lietuvių dailininko nupieštą antikomunistinės informacijos ženklelį. Ženklelis yra spalvotas, maždaug normalaus pašto ženklo didumo.

Antikomunistinės informacijos ženklelis turi tikslą per visą pasaulį skleisti informaciją, kad komunizmas išnaikina tautas ir kad Lietuva yra komunizmo vergijoje.

Antikomunistinės infor-

matijos ženklelis lipintinas įvairios korespondencijos vokuose, ant siuntinių, atvirukų, laiškų, raštų ir t.t. Jis su siunčiamas ir gaunama korespondencija turi eiti per rankų rankas ir visų dėmesį atkreipti, kas yra komunizmas.

Antikomunistinės informacijos ženklelio nereikia lipinti voko vietoje, kurioje turi būti lipinimas tikrasis pašto ženklas.

Ženklelis tuo tarpu gaunamas Waterburio Lietuvių Tremtinių Draugijoje:

Komitetas ir toliau prašo atsilipti į jo laiškus, kuriuose buvo siunčiamas prašymas paskirti parodai, bet kokią auką. Aukotojams komitetas siuntė dovanų—propagandinių atvirukų.

Gegužės 14 d., 5 val. įvyks parodos uždarymo iškilmingas aktas. Tuo dar nesibaigs parodos komiteto uždaviniai. Jis planuoja spalių mėnesį atgabenti į Connecticut'o valstiją Čiurlionio An-

samblių ir ta proga pravesti tautinės kultūros savaitę. Su Ansamblio dirigentu p. Mikulskiu jau aiškinamasi tokios savaitės pravedimo galimybės.

Visiems šiems sumanymams ir jų vykdymui vadovauja komiteto pirm. dr. M. J. Colney, ir jo iniciatyva bei pasiaukojimu galėjo dailės paroda atkelti į Waterbury ir galės toliau rutuluotis kiti didesnieji kultūrinio darbo planai. **V. V.**

NEVISADOS LAIMĖ

Jeigu turi draugą, kurs tave pagerbia
Ir tave už klaidas niekad nepasmerkia,
Neužmiršk ištieti ir jam savo ranką,
Tarpe jūsų žodžių tegul neužtenka.

Kada tau pasaulis visas surukštėja
Ir kaimynai tavo visi jau perspėja,
O kaip yra linksma, tad draugas turėti,
Kurs prie tavo vargų nori prisidėti.

Nevisados gamta mums skiria tik laimę,
Nevisados džiaugsmas, pakila ir baime,
Smertis, ligos, karas juk visųpaminklai,
Kurių neprašalins ir mokslinčių ginklai.

Kaip tai nusidžiaugia sena motinėle,
Kad jos neužmiršta sunus, dukružėlė,
Tik pypkėn tabaką kemša mus tevukas,
Jo akys aptemę, dienos kaip tik rukai.

Ne taip gabus žmogus ir pavįzdį gauna,
Ne taip gabus žmogus ir pavįzdį gauna,
Gyvenimas yra ne del mūsų vieno,
Darbai labdarybės plečiasi išvieno.

P. AUKŠTKALNIS

IŠ LOS ANGELES LIETUVIŲ GYVENIMO

**Raudonieji jau lenda
į rusius...**

Prieš kurį laiką Los Angeles komunistuojančių lietuvių surengtas "draugijos mirusių narių paminėjimas"—keistu budu supuolęs su Lenino mirties sukaktuvėmis (turbut ir Leninas buvo tos "lietuviškos" draugijos narys?)—tremtinių iniciatyva buvo pikietuotas. Po to apie šituos "lietuvius"—jų draugiją nieko čia nesigirdi. Nesenai vienas iš tos draugijos "mecenatų" pareiškė: "mes šito nelaukėme ir tokių rezultatų nesitikėjome. Dabar apie mūsų susirinkimus nesužinosite, nes mes jau priversti juos šaukti skaptai ir savo reikalus aptarti patylomis". Tai puiku—nuo gatvės jau priversti lysti į rusius. Surasime jus ir ten.

**Prof. M. Biržiška—
TMD. Vietinio Skyriaus
Garbės Narys**

Paskutiniame Tėvynės Mplėtojų Draugijos, Los Angeles skyriaus, susirinkime, kuriame prof. M. Biržiška laikė paskaitą apie Kristijoną Duonelaitį, skyriaus pirmininkui Dr. Dagui pasiūlius prof. M. Biržiška, nuosirdžiu visų susirinkimo dalyvių pritarimu išrinktas skyriaus garbės nariu.

Tame susirinkime atsistatydino ilgametė skyriaus sekretorė, viena iš skyriaus organizatorių ir nenuilstamų veikėjų, Račkienė—perduodama tas pareigas tremtiniui Baranauskui. Račkienė skyriaus valdyboje pasiliko ir toliau—pasiimdama tvarkyti piniginius reikalus.

**Bendros Jėgos—
Gražesni Rezultatai**

Prieš kurį laiką Los Angeles lietuvių tarpe buvo imtasi iniciatyvos sutelkti pinigų lietuvių namams įsigyti. Bet kaip ir daugelyje sri-

Lithuanian Society
of Former DPs.
P. O. Box 64,
Waterbury, Conn.

ženklelį įsigyti kviečiami visi tremtiniai ir visi kiti patriotai lietuviai ir jų organizacijos.

Antikomunistinės informacijos ženklelį įsigiję, turėtų ko didžiausią skaičių siųsti savo pažįstamiems visuose pasaulio kraštuose, kad ir jie galėtų tą ženklelį lipinti ir skleisti antikomunistinę informaciją.

Tremtinių Dr-ja antikomunistinės informacijos ženklelį taip platina: už 1 dol. siunčia 3 lapus (po 65 ženklelius kiekviename lape), iš viso 162 ženkl.

Antikomunistinės informacijos ženklelio išleidimo išlaidas padengus, visas pelnas, jei jo bus gauta, Draugijos bus padalintas Lietuvos laisvinimo (Tautos Fondui) ir lietuvių kultūrinėms reikalams. Tremtinių Dr-ja šia visa akcija pati sau nesiekia jokios medžiaginės naudos.

čių—ir čia to darbo ėmėsi kelios grupės, rimčiausiai ėmėsi darbo Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas ir specialiai, to tikslo siekti, suorganizuota bendrovė. Kadangi lietuviškoji kolonija čia nėra didelė, savaime aišku dviejų grupių to paties tikslo siekiančių, darbo rezultatai nedavė norimų išdavy. Paskutiniame lietuvių namo bendrovės susirinkime, įvykusiame šiomis dienomis, paaiškėjo, kad Piliiečių Klubas su savo įnašu prisidėjo prie bendrovės ir tokiu budu abi grupės susijungė. Šis faktas—be galo džiuginantis, nes to paties tikslo siekiančios jėgos susijungė ir reikia laukti, kad jungtinėmis jėgomis darbo vaisiai bus daug našesni.

Susirinkime buvo perrinkta bendrovės direktorių taryba, kurion dabar įeina: Lukšys, Račkus, Mason, Mordus, Mrs. Stepp, Žilinskas, Janušauskas, Archis ir Batkienė.

Pastebėtina, kad lietuvių namo bendrovei priklauso beveik visos vietos lietuviškosios draugijos, išskyrus bažnytines draugijas, kurios, visai suprantama, užsimojusios sukelti pinigų naujos bažnyčios statybai—visas savo jėgas ir išteklius yra nukreipusios ta kryptimi.

Lietuvių namo stambiausiu rėmėjai yra: Lukšys—prisidėjęs su 1,000 dol., Mordus—1,100 dol., Archis—1,100 dol. Šiuo metu bendrovė jau turi virš 12,000 dol.

**Lietuviškos Spaudos
Kioskas**

Sveikintinas tremtinio Prižginto sumanymas ir klebono leidimas prie bažnyčios įsteigti lietuviškos spaudos kioską, kur galima gauti pirkti, taip pat užsiprenumeruoti, lietuviškų laikraščių ir knygų.

Blogėja Padėtis

Darbo Rinkoje
Artėjant vasarai—čia daugelis įmonių laikinai užsidaro, ilgesniam ar trumpesniam laikui, kaikurios darbą sumažina ir tokiu budu bedarbių skaičius didėja. Tai, šiuo metu, jau palietė ir keletą tremtinių šeimų, kurios turi nemaža sunkumų susirasti naujo darbo.

Iš Stovyklos—Į Stovyką

Apie 100 ukrainiečių, kuriuos atsisakė priimti garantijų davėjai arba, kurie dėl kitų priežasčių negalėjo gauti darbo ir apsigyventi privačiai—patalpinti stovyklon, kuri saugoma policijos. **V. Bakunas**

**Kaip Tapti Amerikos
Piliiečiu?**

Klausimai ir atsakymai angli ir lietuvių kalbomis. Dar neturintiems Amerikos pilietybės ypatingai naudinga knygelė. Kaina—25c, su prisiuntimu 35c.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

**LIETUVIAI!
SKAITYKIT IR PLATINKIT
AMERIKOS LIETUVIŲ**

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kybas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S.	\$3.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$5.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50

Single Copies — 6 cents
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleina šeštadieniais leidžiama Gabriel A. Kybas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V.	\$3.00	Užsienioje — Kanadoje	\$4.00
Dviem Metam	\$5.00	Dviem Metam	\$6.00
Pusei Metų	\$2.00	Pusei Metų	\$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

DOMAS AIDOKAS

Mūsų Dienų Ivykiai

BUKIM STIPRUS

Amerikos liet. kultūrinio gyvenimo klausimas labai aktualus, bet priemonės išsprendimui tautinės egzistencijos problemos menkos. Kodėl? Todėl, kad stinga iniciatyvos pas senesius ateivius lietuvius, o naujieji vietoje duoti iniciatyvą, stoti į senųjų kultūrinio ir organizacinio gyvenimo eiles ir imti vadovybę, kuria savo grupeles ir vargsta, kamuojasi, diskutuoja ir aišmanuoja, kad mažos ir jų jų jėgos.

Tautinės egzistencijos problemos išsprendimas glu di visų lietuvių vienybėje, bendroje kultūrinėje veikloje. Lietuvių jokia srovinė ar partinė veikla nieko gero nežada, nes čia ne Lietuva, jie gyvena Amerikoje ir jų jų politinėms antipatijoms vietos Amerikoje nėra ir nebus. Tokios galvosėnos ir nuotaikos lietuvių nekuria, nestiprina bet griaua ir demoralizuoja amerikoniškos Lietuvos išgales.

O jei busime vieningi, busime galingi, įtakingi Amerikoje ir kituose kraštuose, daugiau mūsų senai tėvynei pagalbos suteiksime budami galingi. Galybė gludi vienybėje, todėl visų mūsų pareiga būti vieningais ir pasiūvesti kultūrinės veiklos propagacijai.

BRITANJA

Britų vyriausybė pripažino Kinijos komunistinę valdžią de facto ir de jure, bet kinų komunistų valdžia nepriima pripažinimo be sąlygų, ji reikalauja nuo Britanijos: 1) pripažinti kinų komunistų valdžios atstovą Jungt. Tautų Taryboje, 2) išvyti Chiang Kai Sheko valdžios atstovus iš britų Dominijų ir priversti Dominijas pripažinti komunistų valdžią Kinijoje, 3) atiduoti buvusios Chiang Kai-Sheko valdžios aukso ir kitokių turtų indelius ir nuosavybes komunistų valdžiai ir to išreikalauti iš britų Dominijų, tikslai tuomet komunistų valdžia Kinijoje priims britų pripažinimą.

Tokio diplomatinio „ultimatumo“ britų vyriausybė niekadoms neturėjo nuo kitų kraštų valdžių britų istorijoj. Pasekmė tokių britų santykių su komunistine Kinija davė didžiausią apsvylimą britų vyriausybei ir paniekinimą britų prestižo pasaulyje. Dabar britai tupčioja, nežino ką daryti, ar patenkinti kinų komunistų reikalavimus ar atmeti ir atsaukti pripažinimą. Šis politinis įvykis kupinas „misionierių“ garbės.

moristikos ir kritikos, Bevinas ir Attlee nerymauja, kaista iš gėdos.

LAIŠKAI

Romos katalikų kunigas rašo iš komunistinės Kinijos laišką į Ameriką: „Gyvenimas po komunistų valdžia labai geras, malonus tobulas. Valdžios pareigūnai geri, tvarkingi, teisingi, maisto niekam netruksta, visi sotūs, žmonės linksmi, gamyba kyla, Kinija dabar labai laiminga“. Prideda savo laiške postscriptum — P. S. „Tell all this to Father Sweeney“. Šis amerikoniško „slang“ posakis viska išaiškina, pasako viska suprasti atbulai, arba, priešingai.

Man prisimena lietuvių laiškas 1947 m. rašytas broliui į Ameriką, tai pirmasis po karo, arti dešimtmečio, bet tikslai apie 60 žodžių laiške. Tarpe kita ko sakoma: „Visi mes gyvi ir sveiki kol kas, gyvename gerai dabar labai linksmi Lietuvoj, malonu gyventi, jei broli parvažiuotai Lietuvon, nepažintai jos, viskas pasikeitė! Žiema šalta, pavasaris bus šaltėsnis. Sesutė gyvena pas kitus, jos vaikai pas kitus, švogeri miręs, juo ukis sudegė. Linkime tau, broli, daug laimės ir geros sveikatos“.

Vėliau amerikietis per kitus šaltinius gavo žinią, kad jo švogeri nužudytas, ukis sudegintas, sesutė išstremta į Sibirą, vaikučiai komunistų priglautoje. Tokiais laiškais apgaudinėjami komunistų cenzoriai ne tik Lietuvoje, Kinijoje, bet ir kituose kraštuose komunistų valdomuose. Bet komunistai visviena „zalacina“ savo pagyrimais komunistinės tvarkos Lietuvoje, bet niekas iš jų nevažiuoja pažiūrėti komunistiškos Lietuvos Carro Stalino žandarų valdomos.

„MISIONIERIUS“

Amerikietis politiškos „misionierius“ žymus juristas, buvęs Rooseveltų administracijos teisingumo ministerijos pareigūnas, adv. Rogge, nuvyko į Maskvą, pasakė kalbą rusų komunistų „parlamente“ šaukdamas pasaulį siekti taikos ir nusiginklavimo. Kaip New York Times korespondentas praneša, jis atliko pasitarimus su Politbiuro ir Kremiaus valdovais, dabar randasi Belgrade Jugoslavijoje, veda derybas su Tito tikslu sutaukinti Tito su Stalinu. Štai kame gludi jo „misionierių“ ir jis užsipelnė „misionierių“ garbės.

THE AMERICAN WAY

Watch Both Hands, Lefty

APSIDUMOJIMAI DEL UNITED NATIONS

Po pirmojo karo Amerikos vadai tikėjosi Tautų Sąjungos sukurimu patikrinti pasauliui amžiną taiką. Visus ginčus sako, tegul sprendžia ši visų valstybių įstaiga ir neleidžia jiems karu versti. Deja, pirmosios gražios viltys žlugo. Lietuviai atsimenta, kaip bauriai lenkai sabotavo Tautų Sąjungą jos pastangose atitaisyti nelaimtojo Želigovskio žygi, kurį Pilsudskis laimino. Be lenkų, ir kitos valstybės tik savo, ne Tautų Sąjungos naudoms žiūrėjo.

Po antrojo karo Amerika savo sapno neatsisakė. Prezidento Wilsono gražiu idealumu sekdama, tik la-

šis buvusios „Newdealerių“ eros politikas nori sutaukinti du diktatorius, Tito su Stalinu. Dieve duok jam pasisekimą, jo misijos tikslą atsiekti ir dar vieną amerikoniškos garbės plukną į Stalino kepurę įdėti! To mes linkime p. Rogge.

DEMAI IR ADA

Kairieji demokratai, ruožavų spaulvų liberalai, buvusieji newdealeriai ir Henry A. Wallace „progresyvių“ partijos bičiuliai nustatė savo gaires busimos politikos akcijos. Šie elementai pasivadina: ADA vardu įtraukę į savo politiškas pinkles keletą žymių „demokratų“, jų tarpe ir Conn. Valstijos gubernat. Chester Bowles, kuris priklauso šitai oportunistų partijai ADA., yra jos ryškus vadas.

Pasekmė Chester Bowles keliavimo ALA keliu prikrino tikruosius demokratų, pastaruoju laiku vienas iš šitų demokratų, adv. William Zeman, Hartfordietis, rezignavo iš vietos p. Bowles jam skirtos ir išėjo į opoziciją Gub. Chester Bowles, bus daugiau oponentų su pratusių, kad p. Chester Bowles prisidengęs demokratų partijos kostiumu eina su ADA grupe, kuri demoralizuoja demokratų partiją, išnaudoja savo karjierai. Juristo William Zeman pasipriešinimas p. Bowles atidarys akis kitiems apakusiems demokratams.

biau vykusiai politiniai dirbdamas, Prezidentas Rooseveltas patiesė pagrindus United Nations organizacijai, kuri užėmė Tautų Sąjungos vietą. Prezidentas Wilsonas sutiko priimti, kai kuriuos nelabai geistinus Versalio sutarties nuosprendžius, pasitikėdamas, kad brėstančios žmonijos sąžinė netikslumas išlygins ir Tautų Sąjunga taps gyvu kūnu. Bet žmonijai ne sąžinė brenė, tik dar piktesnės vortys, kaip Mussolini, Hitleris ir Stalinas.

Prezidentas Rooseveltas, taip pat, pasitikėjo kad Stalino įžulumas Jaltos pasitarimuose sušvelnės United Nations organizacijai pradėjus veikti ir žmonijos sąžinės balsui išivyrvavus. Šis Prezidentas tačiau tik tiek laimėjo, kad Amerika ir jos piliečiai labiau pritarė tarptautinei valstybių organizacijai, negu po pirmojo karo. Tada ypatingai republikonai paniekino Tautų Sąjungą ir neleido Amerikai joje dalyvauti. Šiandien nėra didesnių politinių grupių Amerikoje, kurios nepritarė United Nations organizacijai.

Anuometinių republikonų vietą, deja, užėmė Stalinas. Maskva griežtai atsisako kooperuoti su pasauliu, nes tiki, tas pasaulis savaime sugriusis ir jo vietoje išiviešpatausis raudono imperializmo pasaulis. Tokiu budu, kada aną dieną suėjo penki metai nuo United Nations įkurimo, pasaulis pamatė, kad visas šios tarptautinės organizacijos darbas trukdosi dėl Maskvos tiksliai vedamo sabotazo. Sovietijos atstovai „išleina“ iš tų posėdžių, kurie jiems nepatinka. UNO sekretorius, Trygvie Lie, net nori Maskvoje vyktyti, asmeniškai pasitarti su Stalinu ir pakreipti pasaulinės revoliucijos kurstytojų mintis žmoniškuman. Aišku, jam nepavyks.

Todėl prieš pasaulį kyla reikalas persvarstyti visą tarptautinės valstybių organizacijos klausimą. Reikia pasiklausti kodėl Tautų

Sąjungai nevyko ir kodėl nevyksta United Nations organizacijai. Diploma tų kalba kalbant, reikia naujos formulos.

Buvęs Prezidentas Hooveris aną dieną kalboje pareiškė mintį, kad reikia United Nations perorganizuoti, išskiriant iš jos Sovietiją ir jos pasekėjus. Jis primena visiems matomą faktą, kad pasaulis šiandien pasiskirstęs į dvi griežtai priešingas ir nesuskilbančias dalis. Susikalbėti jos neturi vilčių, nes viena pusė laisva demokratija, kitoje vergija ir diktatura. Maskva United Nations vartoja tik kaip dūdą, kuria tepa ir juodina demokratines laisvas valstybes.

Bet dūda pasilieka dūda, nežiurint kokių tikslu ją kas vartoja. Ji turi savo vertę. United Nations tegyvuoja penki metai. Tai dar jaunas kukikis. Nors jos žingsnius varžo diktatūros vetavimai ir boikotavimai, tačiau, visgi, šio toks tarptautinis darbas eina pirmyn. Rusų tauta turi patarę, kuri skelbia, kad menkiausia taika yra geresnė už stiprų ginčą (hudo mirutėe dobroj ssori). Todėl net menkiausi siuleliai, kurie riša demokratijas ir diktatūras tarptautinėje arenoje yra palaikytini ne ardytini.

Bet ir laisvoms tautoms nėra reikalo ant audringos juros kranto sedėti ir ramiai laukti geresnio oro. Jos ir nesėdi rankas sudėjusios. Jei negalima susitarti United Nations plotmėje, tai bandoma susitarti Atlanto Apsaugos sutarties apimtyje, arba šiaurės ir Pietų Amerikos Valstybių Sąjungoje. Svarstoma surišti laisvas Azijos tautas į bendresnę organizaciją. Tokiu budu, gal palapsniai pasaulio demokratijos susiorganizuos į savitus laisvę ginančius kunus, kurie gyvuos greta United Nations ir, progai pasitaikius, kuomet diktatūros karštis neišvengiamai atslugs, padarys UNO tikrai vertinga tarptautine žmonijos politine organizacija.

Tautų Sąjunga neišsprendė lietuviams Vilniaus klausimo. United Nations dar neišsprendė lietuvių tautos išžudymo—genocido klausimą. Bet tas nereiškia, kad šitos tarptautinės organizacijos, vien tik lietuvių tautos akimis žiurint, buvo be-reikalingos. Tautų Sąjunga, savo pastangomis išgelbėjo visą Lietuvos nepriklausomybę nuo Pilsudskio užmačių. Želigovskio žygiu juk norėta ne vien Vilnių pasigrobty, bet visą Lietuvą. Genocido klausimas, nors lėtai bet sukeliuojasi tarptautiniuose rateliuose ir siejamas su priverstino vergų darbo sistema, kurią Sovietija įkunijo. Palapsniai, bus padaryta žygiu, kurie genocidą padarys tarptautiniu nusikaltimu. Kol saulė patekės, gal rasa mums akis išės? Bet tai ateities klausimas. Vyt. širvydas

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI!

SVEIKINA BALF'o PIRMININKA

Kauno Arkivyskupas Metropolitas Juozapas J. Skvireckas:

„Mums buvo nemaža džiaugsmo, kad tą svarbų labdaros darbą atliekate Jūs, žinomi Švucienyose Amerikos Valstybėse jau nuo senesnio laiko savo visuomenine, kultūrine ir labdaros veikla. Jūs, mūsų Arkivyskupijos kunigas, senai mums pažįstamas. Mes laikėme malonia savo priedole, Jūsų veiklą įvertindami, tai pažymėti, taip kaip mums buvo galima, ir mes pakėlėme Jūs į mūsų Metropolitanės Kauno Kapitulos Gėrbės Kanauninkus, taip įtraukdami Jūs į skaičių tų garbingų Lietuvai ir jos Eklezijai nusipelnusių vyrų, kurių eilės siekia tolimą praeitį, net 15 amžių“.

„Gerbiamas Kanauninke!

Giliausi jausmai ir gražiausiai skambą dėkingumo žodžiai daug nustoja, kai juos tenka lyginti su Jūsų krikščioniškos meilės darbais. Mums lieka čia tik pakelti savo mintis ir širdis į tą Aukščiausiąjį Viešpatį, kuris gali ir atlgins tinkamai už meilės darbus, padarytus artimui. Mes meldžiame Viešpatį, kad Jis laikytų Jus visados ypatingoje savo globoje ir kad Visagalis Dievo Tėvo ir Sunaus ir Šventosios Dvasios palaima nužengtų ant Jūsų ir pasiilktų visuomet“.

Šia proga BALF Pirmininkas Kan. Prof. Juozas B. Končius gavo daugybę sveikinimų ne tik iš Bažnyčios vadų, konfratų, bet ir iš daugybės pasauliečių, žymių Amerikos, Lietuvos ir kitų valstybių visuomenės veikėjų, valstybės vyrų ir bendradarbių šalpos ir imigracijos darbuose.

Pirmininką gražiai pasveikino ir kai kurie BALF skyriai ir bendradarbiai. Visi reikė vilties, kad Kan. Prof. Juozas B. Končius ir toliau, kiek galės, dirbs lietuvių tremtinių šalpos, imigracijos ir įkurdinimo darbe.

Iš BALF Skyrių Veiklos

— Indiana Harber, Ind.— BALF 95 skyrius Centru pranešė sekančiai: „Pranešame, kad atsilankęs Tamsų atstovas, Gen. J. Černius, š.m. balandžio 21 d. padaręs platų pranešimą BALF veiklos reikalais, atnaujino East Chicagoje, Ind. BALF 95 skyrių. Dazar East Chicago, Ind. BALF skyrius valdyba sudaro: Mrs. Ursula Gus taitis—pirm., Mrs. Katrina Karvelis—iždin. ir Stepas Karvelis—sekr.“

Skyrius pasidaravimu East Chicago ALT skyrius paaukojo \$100. bendriems šalpos reikalams.

Pirmame šio skyriaus susirinkime į skyrių įstojo 22 nariai. Skyriaus vadovybė tikisi, kad po kurio laiko skyriaus narių skaičius padvigubės.

NACIŲ NAGUOSE

Kas savaitę iš kalėjimo išgabendavo transportą kalinių į koncentracijos stovyklas. Tam reikalui ketvirtadieniais išuštindavo reikimą skaičių celių ir į jas sugrūdavo visus, kurie budavo numatyti išvežti. Kartais tiek daug jų budavo, kad nelaimingieji net ant grindų vietos atsigulti neturėdavo. Jeigu transportas ilgesnį laiką neišeidavo, jie vargdavo tose celėse ištisas dienas. Baugu budavo į juos žiūrėti! Ketvirtadienis buvo mūsų baimės diena: tada šaukdavo kalinius apžiūrėjimui... Šaukdavo tuos, kuriuos numatė išvežti. Pašauktieji iki pusės nuogi išsirengdavo ir sustodavo į eilę. Gydytojas patikrindavo ir pripažindavo tinkamu arba netinkamu į stovyklą. Koks ten buvo tikrinimas, gali spręsti kiekvienas, kuris su nacių gydytojais turėjo reikalų. Tai budavo tik pasityčiojimas! Patys vokiečiai bijodavo tokių daktarų. Anksčiau minėtasis girininkas, taip ilgai sirgęs įtartiniais šašais, be galo bijojo gydytojo. Patikrintieji gaudavo į rankas atitinkamus popierius. Anksti penktadienį busimieji kacetininkai surenkami ir išvežami į specialų traukinį. Elgiamasi su jais nepaprastai žiauriai. Kai tik penktadieniais prasiverdavo celės durys, mus šiurpuliai nukrėsdavo, nes kiekvienas manydavom, jog busime pašaukti. Koncentracijos stovyklos visi bijojome.

Bendrai kalėjime reta diena buvo rami. Bemaž kasdien ir dieną ir naktį celių durys budavo varstomos. Ateidavo arba tikrinti, arba naujų svečių atvesdavo. Kai tik durys prasiverdavo, visi turėdavome sustoti. Naktį to nereikėjo daryti. Kai tik žingsnius išgirdavome, visokią kontrobandą greit slėpdavome: knygas, pieštukus, popierį, veidrodį ir kt. Vokiškose celėse tokią kontrobandą administracija toleruodavo, tik dėl akių reikėjo slėpti. Kas kita buvo svetimšalių celėse: ten kiekvienas žmogus buvo stropiai sekamas.

Apie 11 valandą atvarė kartą vaikėžą vokietauką 13 metų amžiaus Vachmistras mane iš lovos iškraustė ir liepė gulti ant grindų, o vokietauką paguldė mano vieton. Aš turėjau vilties, kad bent vienas vokiečių parodys man užuojautos ir priims pas save lovon. Deja, nė vienas net nepajudėjo. Net vienas jaunas kareivis, kuriam duonos retkarčiais duodavau, nudavė miegą ir nepajudėjo. Įvykis taip skaudžiai nervus sukrėtė, kad aš visai ant grindų neguliu ir užmigti negalėjau. Progai pasitaikius, tam jaunam vokietaukui priminiau jo "solidarumą". Jis nachališkai teisinis negirdėjęs.

Svetimšaliai budavo daug jautresni tarpusavio santykiuose ir mielai pasidalindavo savo turimais ištekliais. Kada celėje atsirasdavo daugiau svetimšalių, atmosfera budavo jaukesnė ir linksmesnė.

Visa laimė, kad celėse nebuvo parazitų. Suprantama, jog visiškos švaros negalėjo būti, nes nuolat maišydavosi nauji kaliniai, ir jie atsinešdavo visokio "turto". Bemaž kas savaitę darydavo apžiūrėjimą. Jei kas turėdavo parazitų, tam reikėdavo eiti į pirtį. Drabužius sukišdavo į krosnį, o kaliniai turėdavo išsiprausti. Po tokios pirties drabužius išsinešdavo baisiau raukšlėtus. Atrodydavome tikros baidyklės. Aš nenorėjau kišti savo švarko, kuris dar gana geras buvo. Girininkas suskundė, ir turėjau ikišti. Kišenėje turėjau geras šukas ir gabaliuką sviesto. Beskubėdamas užmiršau, nespėjau šimti. Ir ką gi? Po dezinfekcijos sviesto vietoje—šlapia taukuota vieta, šukos virto suraizgytu gabalu, o širdyje didelis gailesys. Taip ir teko ilgą laiką šukuotis nuosavais pirštais.

Nuotaika kalėjime sunki, preslėgta, nervinanti. Dažnai tekdavo girdėti širdį veriantį šikšmą. Klykdavo moters. Ar tai buvo mušimo ar tardymo pasėkos, sunku pasakyti. Mat tuose pačiuose namuose buvo Gestapo įstaiga, todėl galėjo būti ir ekzekucijos reiškiniai. Klykdavo kai kada ir nervų netekusios moters. Girininkas pykdavo, ant kalinių, bet mes nervindavomės, keikdavome ir piktinavomės. Toki riksmi budavo naktimis. Nakties metu raudančios moters klyksmas sukeldavo ypatingą šiurpą. Ašaromis veidai dažnai buvo suvilgo-

mi, girdint kenčiančio žmogaus skausmą. Labai dažnai celėse verkdamo vokiečiai. Musų tarpan pateko stambaus sudėjimo vokiečių ukininkas, kad papiovė be leidimo veršiuok. Įskundė žmona. Vargšas bent gerą stiklinę ašarų privarvino! Vyrai dažniausiai verkdamo iš pykčio. Labai didelis suraminimas kalėjime tai viltis greit išsilaisvinti. Kai užėina didelis sielvartas, nusiteiki mistiškai, prašai apvaizdą pagalbos pasidaro lengviau. Tokiais atvejais dažnai nurieda viena kita ašara... Retkarčiais ir daina padeda. Sunkesnę valandą imi niūniuoti dainelę, išblaškai mintis, ir vėl lengviau. Tik gaila, kad niūniuoti nelemtas senis neleidavo. Garsiai dainuoti draudžiama. Bet kaliniai, jausdami liudną vokiečių galą, dažnai ir visai gerai užtraukdavo. Iš kalėjimo raštines, kuri buvo apačioje, tada pasigirdavo griausmingas: "Šnauc halt" (Laikyk snukį)! Jei ir tada kaliniai nenurimdavo, per celes pereidavo prižiūrėtojai ir pagrasydavo neduos valgyt. Nors ir bijomasi buvo, bet vienos celės gyventojai su kitos gyventojais pašnabždomis per langą susikalbėdavo.

Vasario mėnesio 6 dieną įeina prižiūrėtojas ir mane išveda. Nusigandau. Gal kas pikta?—pamaniau. Bevedamas pasako, kad atėjusi žmona su sunumi. Ir vėl skausminga džiaugsmo valanda, vėl trijų žmonių tragiška statula! Šį kartą nebeišlaiko ne tik policininkas, bet ir kalėjimo prižiūrėtojas. Nekaltų žmonių skausmo ašaros sujaudina ir vokišką širdį. Net pasikalbėti leidžia virš nustatytos normos. Žmona ima pasakoti:

—Apkasuose laikė iki paskutinio momento. Vėliau įsakė visiem pėstiejiems trauktis. Surizikavau ir pabėgau. Per protekijas patekau į traukinį. Vos, vos išspaudžiau. Kiti bėgo pėsti, ir kelis šimtus kilometrų teko iki namų eiti. Neturėdami žmonės kuo gerai apsiuoti, plėšė antklodes ir su jomis dangstė kojas. Fabrike jau nedirbam, nes fabriko dalis sudėgė, truksta medžiagų. Darbininkai bėga, ypač lietuviai. Sudėjome visi lietuviai pinigų ir papirkome Arbeišanto tarnautoją, Fabriko darbininkai buvo gabenami į kitą fabriką, kitam mieste. Papirktojo tarnautojo dėka lietuviai, kurie dar liko nepabėgę, irgi buvo neva vežami naujan fabrikan, bet kiek pavežus jie buvo paleisti ir galėjo laisvai važiuoti bet kuria kryptimi. Stoty didžiausias susikimšimas, Gorlitzas evakuojamas. Mano daiktai jau čia, ir aš išvažiuoju, jei tu to nori. O gal likti? Girdėjau, kad jus visus irgi išveš į vakarus. Apie tai sakė advokatas. Stovykloje lietuviai palikome daug daiktų. Sargas, kuris mus prižiūrėjo, labai žiaurus ir vogė lietuvių daiktus. Stovyklos furere (vade) irgi mums nepaprastai nepalanki.

Trumpai pasitarę, nutarėme eilę principinių klausimų. Sutarėme, kad ji važiuos Regensburgo kryptimi apie Deggendorfa. Žadėjo manęs ieškoti per policiją. Dar palieka truputį maisto, šiltus kailinius, ir mes gaudžiai atsiveikiname. Sunki tada buvo man valanda. Iki šiol aš žinojau, kur šeima, tikėjau išsivaduosiu, o dabar šeima išvyksta nežinomon vieton. Pajutau baisią vienatvę. Kas bus su šeima? Kas su manim? Dieve, koks sunkus likimas! Buvo žadėjusi dar rytoj ateiti, bet jau nebeteiko jos matyti.

Kaliniai pradėjo retėti, celės apytusėtės. Man jokios vilties! Lėktuvai kas kart smarkiau birzgia, aliarmai nuolatiniai. Artilerijos kanonada nuolat garsesnė. Kalbama, kad rusai jau Laubane, taigi už 20 kilometrų. Kalėjimo administracija minkštesnė, nervingesnė. Taip neramiai sulaukiame vasario 20 dienos. Musų celėje vis dar tryse: aš ir du vokiečiai. Užmezgu ryšį su gretima cele. Iš ten atsiliepia rusiškas balsas:

—Tovarišči, kto imieet zakurit? Prisispaudęs prie lango pamatau vidutinio amžiaus vyrą.

—Kas esi ir kodėl pakliuvai? Kodėl?

—Bėgau nuo fronto. Apkasuose buvau. Pakelyje užsukau pas ukininką. Šis irgi rengėsi bėgti ir man padovanojo keleta kilogramų lašinių, kiek taukų ir duonos. Visiškai susidėjau į maišą ir pėsčias keliavau. Užėjo naktis. Nėra kas daryti. Taigi įlindau į malkinę, kuri buvo prie vienos trobos, susiriečiau kamputyje ir užmigau. Gyven-

MIRUSIAI MOTINAI

(Minint Motinos Dieną)

MOTULĖ mano, štai jau vėl gegužės mėnuo—gražiausias metų laikas. Vėl atsigauna iš po šaltos žiemos gamta, sprogstama medžiai. Ir tu, turbūt, vėl lauki manęs aplankant Tavo kapą, kaip anuomet, kad ateidavau nešinas gražiausių gėlių puokštes.

Dėja, Motulė jau senai tavo kapo nelankau. Tu juk jauti, kad aš jo dabar aplankyti negaliu. Todėl vietoje atnešamų gėlių, aš Tau pinu minčių vainiką tokį, kokį tik išvarginta tremtinio širdis nupinti gali. Aš žinau, kad mano minčių vainikas Tavęs nepasieks, tačiau žinau, kad Tavo širdis, nors ir pamirtiniame gyvenime, nujaučia mano likimą ir Tu mano žingsnius lydi ir laimini, kaip kad lai mindavai man žengiant pirmuosius žingsnius...

Tu negalvok, Motule, kad aš Tave, kuomet nors pamiršęs buvau. Tačiau šią dieną prisimenu Tave daug daugiau, kaip tada, kuomet Tu sugrįždavai prie manęs suvargusi nuo sunkaus darbo ir rūpesčių. Aš prisimenu ir Tavo nemigo naktis bei maldas siūstas Auksčiausiajam, prašant man palaimos. Tuomet Tu mane, kad aš Tavo paguoda senatvėje busiu.

Dėja, mudviem Auksčiausiojo skirtoji dalia kitokia buvo. Tu nesulaukėsi senatvės—jisai pas save atsiėmė, o man—tremtis... Tavo kapą svetimieji išniekino, kryžių, kuris iš anapus ežero, taip toli toli matomas buvo, nugriovė ir Tavęs niekas nebelanko...

Bet nesielvartauk Motule. Kad ir išniekino svetimieji Tavo kapą, bet Tu guli Tėvų Žemelėje. Tik pažvelg iš kapo nuo kalnelio į anapus ežerą—Tu pamatysi daug daug motinų, kurios nemaziau kenčia žvelgdamos į nukankintųjų sunų lavonus, tuomet ir Tau Brangioji, Motule, netaip skaudu bus...

Aš gi, kad ir išvargintas tolimo kelio—sugrįšiu prie Tavo kapo, jį vėl papuošiu kvepiančiom rožėm, vėl pastatysiu naują kryžių ir vėl lankysiu Tave—glausius prie Tavo kapo ir daug daug pasakosiu apie sunkią tremtinio dalią, svetimas širdis ir šaltą žvilgsnį...

Tavo Sunus Adolfas

VALDOVAS

Skambėjo juokas per naktis Didinguos rumuos faraono; Jam geišos šoko poromis Ir vergės lenkėsi iš tolo.

Jam sapnus aiškino žyniai— Likimo knygą skaitė vienas; Aplinkui klupojo stabai, Sugludo piramidžių sienos.

O jo širdis vis nerami, Kaip narve paukštis užrakinta, Knyga likimo nuobodi, Senų išminčių nuskaityta.

Ilgėjos jis kitų dienų Ir laimės tos, ten kur toli; Gyvena nuo senų laikų Užburtojų pasakų šaly.

SMLGA

Mokslo Kampelis

MOTERIS ŠEIMOJE

Gallupo Institutas D. Britanijoje pravedė tarp vyrų anketą, kurios tikslas buvo nustatyti, kokios moters—žmonos nori vyrai.

Anketos daviniai nurodė, kad 23% geros šeiminkės ir virėjos; 10%—ištikimos ir lojalios; 10%—toleratingos; 10%—jautrios ir 9%—giedrios ir draugiškos.

Rezultatai įdomūs: negi iš tikrųjų gera žmona yra ta, kuri gerai šeiminkauja ir verda?! Juk moteris—ištikima ir mylinti žmona bei gera motina.

DVASINIS RYŠYS

P. Claudel'ui, dar jaunam esant, patiko viena moteris. Tačiau ir šitas jausmas išmokė jį gilios tiesos. Jis pats prisipažįsta—daug iš to pasimokęs.

—Taipgi ir to, kad meilė negali nesutikti su Meile: kad nuodėmė naikina ją kaip rudys. Kadangi mylimasi ne tik kunu, bet ir siela. Kunas užmiršta, tiktai siela atsimena. Užmušdamas sielą, žudai meilės šaltinį, pasmerki save Don Juan'o likimui, kuris keičia moteris kaip pirštines ir nemyli—nei vienos...

Vyro ir moters ryšį pagrindžia siela, dėl to kalbama apie dvasinį ryšį. Kuno ryšys nepatvarus. Tačiau dvasia nepaiso senatvės, nežūri ligos, paliegimo.

IŠSISKYRIMŲ PRIEŽASTIS

D-ras Berleris parašė knygą, kurią pavadino "Išsiskyrimas nepadės".

Autoriaus tvirtinimu, išsiskyrimų šaltinis—geros valios ir kantrybės trūkumas. Netiesa, buk moterys, tū užkraunanti nepanešamą našta: tiesa, tačiau, kad žmonės nenori prisiimti jokių pareigų.

Toliau tas pats autorius tvirtina, kad geri santykiai šeimoje daugiausia priklauso nuo moters, kuri visuomet turi tai žinoti.

Iš tikrųjų, galima tvirtinti, jog išsiskyrimų priežastis yra moralinės drausmės stoka šeimoje ir visuomenėje. Daug kas vaikoš pigios laimės, tesirupina šia diena—sočiu valgiu, teatru, sportu, ištaigingu butu ir pañ. Dvasiniai dalykai pamirštami ir tai kartą skaudžiai keršija.

Šeimos džiapgimas ir palaima—kudikis. Jis riša motiną su tėvų, sudaro bendrų rūpesčių ir džiaugsmų. Jis įprasmina jų darbą, ateitį. Dėl to negalima vadinti tikra šeima to ryšio, kurio dalyviai—vyras ir moteris—vengia vaikų. Bevaikė šei-

ma lengviau atsiskiria, nei ta, kuri augina vaikus.

GYVENIMAS—MENAS

Gyvenimas yra tikras menas ir jame visus sunkumus laimi tie, kurie moka gyventi.

Moteris savo nuojauta gera, užjaučiančia širdimi priartėja prie gražaus motinos idealo. Moters prigimtis šaukiasi kudikio.

Tačiau laiminga bus motina, laimingas bus ir kudikis, jei moteris jau nuo pirmos moterystės dienos rengs jaukią, dvasinę atmosferą šeimoje.

(J. K.—Moterų Dirva)

VITAMINAI KUDIKIAMS IR SUAUGUSIEMS

Vitaminai yra maisto dalis, būtina reikalinga suaugusiems ir ypačiai kudikio sveikatai, jo augimui ir vystymuisi.

Yra įvairių vitaminų. Vieni galima rasti riebaluose, kiaušinio trynyje, žuvies taukuose, pieno riebaluose. Jie palaiko kudikio augimą, suteikia jam atsparumą. Trynio ir žuvies taukų vitaminai apsaugo ir gydo rachitą (anglų ligą). Pieno riebalų (sviesto) vitaminai irgi kudikiui būtina reikalingi: kudikis maitinamas centrifuguotu pienu ir negauna sviesto, nei žuvies taukų, nebeauga, eina liesyn, gauna dažną slogą ar bronchitą, galop dar gali susirgti akių liga; tik žuvies taukai ir nenugriebtas pienas jį gali išgydyti nuo tos ligos.

Kita vitaminų rūšies yra daržovėse bei vaisiuose. Šie vitaminai palaiko kudikio augimą, didina atsparumą, stiprina kraują, apsaugo nuo skorbuto ligos. Karvės pienas turi labai nedaug šitų vitaminų, o jeigu jis virinamas ilgai, tai ir tų netenka. Kudikis, maitintas pasteurizuotu (ilgai virintu) pienu ir negauna nei daržovių, nei vaisių, suserga skorbutu: nebeauga, serga dažnai sloga, nuotaika bloga ir prasideda kraujo išsipylimas į odą, gleivines, kaulus. Pora apelsinų sustabdo kraujo išsipylimus, o po savaitės ar antros, duodant apelsinų, pradeda priaugti svoris.

Daugiausia vitaminų turi žali vaisiai, iš jų daugiausia apelsinai, citrinos ir žalios daržovės: kopūstai, griežčiai, pamidorai. Juo ilgiau virtos daržovės, juo mažiau jose vitaminų. Taip pat džiovinti vaisiai turi jų visai mažai.

Prof. Dr. Tumėnienė

tojas mane užuodė, ir aš patekau policijai. Štai dabar čia pakutavoju.

—O kur lašiniai?—pasiteiravau.

—Visą maišą čia su savim į kalėjimą atsinešiau. Kalėjime sargybiniai atėmė. Ar atiduos velniai juos žino. Maža turiu vilties.

Tegu springsta, kad tik paleistų. Truputį lašinių ir taukų turėjau atskirame pakete, kuri prižiūrėtojai drauge su daiktais padėjo į spintą. Štai šituos gal ir gražins. Tada duosiu ir tau.

(Bus daugiau)

ENGLISH SECTION

HEALTH FOR ALL

Spring Fever and Fatigue

"Spring fever" when used to describe physical fatigue and lethargy attacks most frequently and with greatest force at this time of the year, although it can come during any season.

There is a reason for this. Sometimes the body is merely reacting to the change of warm spring days after the long, cold winter. Winter weather, too, tends to keep a person indoors at sedentary pursuits and fatigue may be the body's way of demanding needed fresh air and exercise. Or, fatigue may be caused by loginess, the result of steady eating of rich heavy foods, usually consumed during cold months when the appetite is sharpened.

Lack of sufficient sleep and rest is, obviously, one of the most common causes of fatigue. Some of us foolishly think that we can go on and on, working and playing to excess, without giving the body a chance to recover. It's true that the human body normally can recover quickly from ordinary fatigue. But prolonged and excessive fatigue is dangerous because it causes an accumulation of waste products and acids in the body which are actually poisonous.

Some people, suffering from chronic fatigue, resort to excessive amounts of stimulants like coffee or patent medicines or pills which are supposed to give them "pep." This puts a further strain on the body, whipping it into action past its endurance. The poisons generated by fatigue are increased, and what is left of the body's natural resistance to illness and disease is completely broken down. Fortunately, for most of us spring fever is short-lived and we are able to speed its departure with a little attention to healthful living habits. The solution to getting rid of it may be as simple as eating better balanced meals, getting a little exercise in the fresh air every day, or getting to bed on time.

But there is another type of fatigue — prolonged, excessive exhaustion for no easily explained reason—that should never be lightly dismissed as "spring fever". This kind of fatigue, frequently associated with infection and disease,

means that something is seriously wrong. The sufferer should go to his doctor immediately for a complete physical examination, including a chest X-ray.

Fatigue, coming at any season of the year, can be dangerous to health and even life if it is ignored and allowed to become chronic. It is a physical "safety valve", an unmistakable signal that the body has had enough physical or mental activity until it has a chance to recuperate. The best immediate treatment for ordinary, temporary fatigue is rest. The first and best step toward correcting chronic, unexplained fatigue is a visit to the doctor for a complete medical checkup.

Welcoming Home The Former TB Patient

Suppose a relative, a friend or a neighbor received his medical discharge from a tuberculosis hospital and was coming back home, ready to become a part of community life again. What would your reaction be? Your first reaction should be one of admiration. The former patient has successfully fought a heroic battle against a serious, communicable disease. His cure was due to the fact that he carefully followed the advice of the doctors and staff at the tuberculosis hospital, and his cooperation with them meant above average courage, will power, and perseverance.

While the ex-patient was fighting his disease in the hospital, he gained a special knowledge of healthful living which should excite envy. He learned to live sensibly, in a way that will help him get more out of life than the person who has never been seriously ill & foolishly squanders what health he has. He learned to live sensibly, in a way that will help him get more out of life than the person who has never been seriously ill and foolishly squanders what health he has. He fully realizes the value of frequent medical check-ups and chest X-rays which will give him his best chance of preventing any illness from getting the upper hand.

We should feel respect and gratitude toward the person who has licked his TB. In entering a hospital to fight his communicable disease, the ex-patient at the same time was protecting his family and associates, since in its active stage tuberculosis is communicable. Finally, our attitude toward the ex-patient should be one of unqualified welcome and acceptance. If anything, he will be

for a GOOD START...

eat a GOOD BREAKFAST

an unusually valuable member of the community because he knows the value of self-control, of sensible living, of perseverance, and of sound health.

There are, unfortunately, some people who simply do not understand that the former patient's medical discharge means that it is safe for him to leave the hospital and that it is safe for anyone to live or associate with him.

There is no need to worry about contact with the ex-patient who has received his medical discharge. On the contrary, since tuberculosis has no symptoms in an early stage, it is the person who never gets a physical examination or a chest X-ray who could be a hazard. It is the undiscovered cases of tuberculosis—apparently healthy people who have the disease without knowing it—who may spread the disease.

Veterans' Questions and Answers

Q—My grandchild, whose father served in World War 1, is living with me instead of with her widowed mother. May payment of benefits from VA be made for this child?

A—Yes. Payment may be made to the legal custodian of the child if it is not in the custody of the widow.

Q—While in the Army during World War 1, I had to have some teeth extracted. Am I entitled to dental treatment by VA?

A—If there is a record of teeth extractions while you were in the service, you may be entitled to dental treatment. Go to your nearest Veterans Administration office for a check on your case.

Q—My husband, a World War 1 veteran, was receiving compensation for a service-connected disability at the time of his death. I was married to him 11 years and am now 33 years of age. Will age bar me from receiving compensation as his widow?

A—Your age has no bearing on your right to compensation if you meet eligibility requirements.

Q—I am a World War 1 veteran, and hope to be admitted to a Masonic Home in the near future. Will the fact that I am the resident of such a home affect my pension?

A—Admission to a Masonic Home will not affect your pension.

Veterans and their dependents who desire information concerning their benefits and entitlements are invited to send inquiries to this newspaper. Their questions and the answers will be published in this column.

KETURI SOVIETIJOS ŽYGIAI

Sovietų Sąjunga po šešių mėnesių šio tokio ramumo užsienio politikoje, padarė keturius žygius, kuriuos Amerikos Valstybės Sekretorius Acheson apibūdino kaip "kardu makštyje barškinimas". Pirmas žygis buvo nušovimas beginklio Amerikos karo lėktuvo Baltijos juroje ir atmetimo Amerikos protesto kaltinimų, buk Amerika lėktuvą siuntusi nufotografuoti Sovietų karo įrengimus Pabaltijo pakraščiuose. Antras žygis buvo pareikalavimas ištraukti Alijantų kariuomenę iš Triesto prieplaukos, del kurios ginčijasi Italija ir Jugoslavija. United Nations tą prieplauką padarė tarptautine, bet dėl Sovietų sabotažo nebuvo galima jai paskirti tinkamas gubernatorius. Dabar Sovietija kaltina Alijantus ir savo sabotažą pamiršo.

Trečias žygis buvo įsakymas Čekoslovakų klapčiukams uždaryti Amerikos informacijos biurą ir pravedimas keleto teismo bylų, kuriomis Amerika kaltinta sudarymu šnipų tinklo Čekoslovakijoje. Ketvirtas buvo

aštrus straipsnis viename Maskvos leidinyje, kuris reikalavo Turkiją suteikti Sovietijai ypatingų teisių jos karo laivams plaukioti pro Dardanelių sąsmauką.

Amerika į tai atsakė šitaip: Amerikos Senatas ir Kongresas vienbalsiai rekomendavo Prezidentui Trumanui suteikti Baltijos žuvusiems Amerikos lakunams medalius. Po to, Prezidentas Trumanas, kalboje Amerikos redaktorių seimui Washingtone, kvietė pasaulį pradėti didelį teisybės vaju prieš komunizmo skleidžiamus melus. Jis sakė: "Eina kova už žmonijos protavimą. Musų pareiga save parodyti pasauliui tokiais, kokiais mes ištikrųjų esame, o ne tokiais, kokiais mus komunistų propoganda vaizduoja. Reikalinga visiems laisviems žmonėms susidėti ir kovoti už laisvę prieš propogandą, kuri perša vergiją. Tegul pasaulis musų teisybės balsą išgirsta."

Po tos kalbos Prezidentas Trumanas nuvyko į Georgia valstybę pasižiūrėti Amerikos karo manevrų. Ten jis pareiškė: "Tikiu, mums rei-

GEGUŽĖS 1 D. PRASIDĖJO BALF AUKŲ RINKIMO VAJUS

Balandžio mėn. pabaigoje BALF Centras išsiuntinėjo pranešimus ir atsišaukimus spaudai ir visuomenei apie BALF AUKŲ RINKIMO VAJŲ, kuris prasidėjo š. m. gegužės 1 d. Vajus reikalingas todėl, kad lietuvių šalpos darbas dar toli gražu nebaigtas, tukstančiai lietuvių, pasilikusių Europoje vis dar reikalingi musų pagalba ir paramos.

Yra Amerikoje ir kitur žmonių, kurie patys neseniai atvykę iš skurdo ir vargo Vokietijoje ar kitur, čia gražiai išsikūrė, jau užmiršo

čia būti kariškai pasiruošusiais tikslu išvengti kito pasaulinio karo. Du karai per 30 metų mums parodė, kad musų vieta pasaulyje yra vadovauti."

Sekretorius Acheson, taip pat pasakė kalbą, kurioje pabrėžė šešetą pagrindinių Amerikos užsienio politikos pastraipų. Sako, mums būtina įrodyti pasauliui, kad tikime į musų skelbiamąją demokratiją, o po to, būtina skelbti musų principus po visą pasaulį galingu balsu. Šalia to, reikia gerai kariškai pasiruošti ir vykdyti tokias ekonomines programas, kurios visur keltų tautų ir žmonių gerovę. Laisvasias gi pasaulio tautas, sako, reikia telkti į tokias grupes, kad jos galėtų bendrai prieš vergėjus atsispirti. Galiausiai, sako, reikia bandyti susitarti su Sovietų Sąjunga, bet tik tuo atveju jei Maskva mes savo tautų pavergimo politiką.

Achesonas sakė: "Grasoma netik musų kraštui, bet visai gyvajai civilizacijai. Jau beveik nėra skirtumo tarp užsienio ir vidaus politikos. Bile klausimas, pavyzdžiui, valstybės išlaidų, ar piliečio mokesčių, ar imigracijos ar prekybos reguliavimo, ar paramos musų draugams—visi tie klausimai yra dalis didžiojo bendrojo klausimo, apginti laisvę nuo jos vergėjų. Kiekvienas musų turime stropiai atlikti savo pareigos dalį šioje kovoje."

tuos pasilikusius savo nelaimės draugus ir kaimynus. Bet laimė, kad tokių labai mažai. Mes neabejojame, kad daugumas senųjų amerikiečių ir naujakurių dar atjaučia reikalą gelbėti saviesiems, kurie del ligos, senatvės ar kitų priežasčių negalėjo pasinaudoti emigracijos įstatymais ir turės pasilikti Vokietijoje ar kurioje nors kitoje Europos valstybėje. Ateitis jiems nieko nežada. Bent mes parodysime, kad jų likimas mums rūpi.

Taigi, pradėdamas gegužės mėnesiu, pradėkime naują aukų rinkimo vaju visoje Amerikoje. Stiprinkime visus BALF skyrius ir BALF darbą remiančias organizacijas, kad jos sustiprėtų ir būtų pajėgesnes.

Didžiausios pajamos bus iš "Tag Days", įvairių parengimų bazarų, net mažų pramogų - pramogėlių, kaip vestuvių pokylių, įvairių sukaktuvių minėjimų, vardadienių, gimtadienių, krikštynų ir kitų. Kai kuriuose miestuose lietuviai pasiryžę eiti iš namo į namą prašydami paramos pasilikusiems Europoje lietuviams tremtiniam.

BALF pasistengs, kiek galėdamas, daugiau lietuvių atgabenti į Jungtines Amerikos Valstybes ir čia juos įkurdinti. Kiek liks, tuos stengsis aprūpinti pastoge, maistu, drabužiais, vaistais ir kitais gyvenime reikalingais daiktais. Tą atlikti BALF'as pasistengs gauti valdžios pagalbą ir paramą, klebens ir balados visas duris, kur tik yra galimybės lietuviams ką nors gauti, kokią nors pagalbą jiems suteikti. Bet tam darbu reikia visų lietuvių pagalbos, tautos ir paramos.

Progresas Ir Sabotažas

Kasdien buna gyvenime, ir kaip su juo orientuotis? Ar lietuviai yra liuosi nuo to? Skaityk "Lietuvių Naujienos" kas mėnesį, kaina \$1.00 metams.

LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th Street,
Philadelphia 6, Pa.

Vietiniai ir Importuoti Gėrymai
Pristatomai i Namus
Edward Yanover's
PACKAGE STORE
Užlaiko TADCASTER ALŲ
\$2.75 už dėžę, plus už benkas,
Rusiška Degtinė—VODKA 100%
Ir kitus Alkoholinius Gėrymus
278 MILLBURY GATVĖS

MIRTIES KOLONA
Parašė
ANTANAS TOLIS
252 puslapiai
KAINA \$1.00
Su prisuntimu \$1.25
Tą knygą galime gauti
AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNE
14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

PARSIDUODA

Šiomis dienomis galite gauti visus pirmiau ir dabar įgrajytus rekordus, kaip tai: Columbia, Viktor ir Continental rekordus. Užėikite pasirinkti

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Arthritis Pain

For quick, delightfully comforting help for aches and pains of Rheumatism, Arthritis, Neuritis, Lumbago, Sciatica, or Neuralgia try Rominó, Works through the blood. First dose usually starts alleviating pain so you can work, enjoy life and sleep more comfortably. Get Rominó at drugist today. Quick, complete satisfaction or money back guaranteed.

HEAD NOISE MISERY?
Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Hard of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home—easy and simple.
SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER
THE ELMO COMPANY
DEPT. 565
DAVENPORT, IOWA

FUEL OIL
COAL OIL COKE
MES ĮRENGIAM BOILERIUS IR ALIEJAUS ŠILDYTUVUS
DOMESTIC FUELS, INC.
641 Cambridge Street
Call 5-6962 for Service
ASK ABOUT OUR BUDGET PLAN

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINUTĖS

Motinos Dienoje, gegužės 14-tą, visos 69 kps. sąjungietės susirinko Aušros Vartų parapijoje 9:15 val. ryte, dalyvauti šv. Mišiose, Motinų intencijai, per kurias visos eis prie šv. Komunijos. Ne tik bažnyčios altoriai bus papuošti gyvomis gėlėmis, bet ir sąjungietės bus pasipuošusios su baltomis gėlėmis už mirusias motinėles ir spalvuotomis gėlėmis už gyvas motinėles. Kiekviena narė privalo prisiegti Sąjungos ženkleliams.

Šimet bus gražiausias reginys, nes Katalikai Karo veteranai, Charles S. Kuraiso postas, su savo vėliavoms bendrai eis su sąjungietėmis prie šv. Komunijos. Kuopos narė, Mon. (Manasaitė) Tunstall giedos "Ave Maria" per mišias. Po mišių narės turės pusrūčius bažnyčios salėje. Prie garbės stalo bus sekančiai svečiai, kleb. kun. K. A. Vasys, kuopos dvasios vadas: kun. J. J. Bakanas, Katalikų Karo veteranų dvasios vadas ir Vincas Burdulis, muzikos direktorius; A. M. Wackell, pirmininkė; Marijona Puras, vice pirm.; A. Sinkavich, finan. rašt.; B. Miller, išd.; M. Kuraisa ir A. Savage, izdo globėjos; Ona Akstinaitė, marsalka.

Veikiančios komisijos pirmininkė Teresė Saurusaitienė su padėjėjomis: J. Pigagiene, O. Židaliene, K. Meškiniene ir K. Stakuniene jau keleta savaitių ruošiasi, kad geriausia patenkinti visas su pusrūčiais. Mes gerai žinome, kaip skaudu ir nemalonu yra tai šeiminiškai, kuri sunkiai dirba surengti skanus pietus svečiams ar draugams jei svečiai arba draugai neatvyksta. Tokiu būdu, sąjungietės sugrįžkime atgal į svetainę ir pusrūčių aukim su visomis. Musų komisija ir jaunos Vyties, kurios apsiėmė tarnauti per pusrūčius, tikrai pasidžiaugs.

Tą vakarą K. K. Veteranai netik kviečia sąjungietes motinas, veteranų motinas ir tėvus, bet ir kitas motinas ateiti bažnyčios salėje ir pasilinksinti su veteranais. Stasys J. Wackell rodydys krutamiesi paveikslus apie "Romos—Amžiną Miestą". Per šį 1950 m. yra šventas Metas, ir ne visi esami laimingi važiuoti aplankyti Rymą, bet vistiek galėsime gerėtis su gausia filma. Bus ir kitų filmų, juokingų ir t.t. Frank Rainis, posto komandorius, taipgi rodis idomiu paveikslu. Po viso, veteranai pa-

vašins visus su užkandžiais. Bernard J. Boris yra vakaro pirmininkas. Sekmadienį, gegužės 28 d. Nashua, N. H. įvyks A.L.R.K. Moterų Sąjungos Ap-skričio suvažiavimas. Pradžiai 1-mą val. po piet. Atovės igaliotus važiuoti į suvažiavimą Mary Puras, Marcelle Kuraisa, Monika Katinas, Blanche Miller, Agota Kasperienė, Domicelė Anu-sevičienė ir Antanina M. Wackell, apskričio raštininkė.

Laikė gegužės mėn. narės Margaret Tamulevich ir Margaret McArdle lankys ligones.

A.M.W.

Lietuvos Vycių, Naujos Anglijos Apskričio Sporto Diena

Piknikas įvyks sekmadienį, gegužės (May) 21, 1950, Marionapoli Thompson, Conn.

Visi kviečiami atvykti į šį milžinišką pikniką—Sporto dieną, pagerbti leitenantą Al. Bložį, buvusį lietuvių sportininką, kuris laike 2-tro Pasaulinio Karo garbingai paaukavo gyvybę delei savo gimtojo krašto ir savo tėvų žemės.

Bus įvairi programa šiai sporto dienai. Mišios bus aukotos 11:00 val. ryte. Po piet bus įvairi sporto programa. Taipgi kalbės žymus lietuvis sportininkas Fritz Barzilauskas, buv. (Yale) kolegijos ir profesionalas football lošėjas ir dabar paskirtas freshman football coach Yale universiteto.

Bus įvairių valgių ir gėrimų ir del šokių gros Bob Zinkus orkestra iš Worcester, Mass. Bus'o transportaciją rūpinasi visos kuopos apskrityje, kaip tai Lewiston, Maine, Athol, Brockton, Cambridge, Norwood, Lawrence, Westfield, Worcester, So. Boston, So. Worcester, Mass., Providence, R. I. Hartford, Waterbury ir Ansonia, Conn.

Iš Liet. Uk. Klubo Susirinkimo

Del sutvarkymo jų finansų gegužės 8-tą įvyko mėnesinis susirinkimas ir toliau svarstyta apie tą reikalą. Buvo bandyta likviduoti tą ginčą del padarytų klubui nuostolių už \$16,000.

Bet pasirodė, kad dalykas per daug opus ir liko neužbaigtas, betgi daug sušvelnintas. Valstijos "accountant" buvo pasikviesta. Tam užmokėta \$300.00. Rep.

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programos sekm. geguž. 14-tą d. per stotį WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

- 1—Muzika.
- 2—Vyrų kvartetas vadovaujant Julijui Kazėnui.
- 3—S. Levitskienė, baletu pianistė.
- 4—Magdutės pasaka.

Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirsti, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

S. Minkus, Garsintojas

Išveža Pelenus

Lietuviai išveža pelenus, liekanas, ir šiaip įvairius daiktus. Geras patarnavimas tame darbe. Teiraukitės del kainos ir pasitarimo pas:

ALBERTA SMOLSKI
Dienomis—Tel. 2-4883
Vakarais—Tel. 5-6751

J. M. Nevis

Lietuvių Auksinių Daiktų Krautuvė

165-A GREEN STREET - WORCESTER.

Didelis pasirinkimas—įvairių rūšių auksinių žiedų, Vedybinių ir Gimtadienių. Moderniausias rusies Deimantų, pritaikomi kiekvienai rankai, su garantija. Aukščiausios rusies laikrodėlių: Hamilton, Elgin, Longine, Wittnauer, Gruen, Bulova, Croton, Parker ir kitokių.

Visokios rusies laikrodžių, virtuvės, elektrinių ant sienos skambančių dėl prikėlimo; Sidabrinų ir sidabruotų peilių setų. Populiarių išdirbysčių; elektrinių skustuvių—Sunbeam ir Shich, ir kitokių.

Jeigu Tamstoms reikėtų kam dovanų duoti, mes turim elektrinių prosų, kavai automatiškų "percolators", kristalinių ir sidabrinų rožančių. Mes duodam lengva išmokestimi.

KRAUTUVĖS VALANDOS:

Nuo ryto 9:00 iki 6:45 vak.—šeštadienį iki 9:00 vak.

KRONIKA

Balandžio 30 d. Bostono "Sandaros" kuopa šventė savo 35-rių metų veiklos sukaktį.

Geg. 7, Liet. kl. vasarnamyje (Bungalow) LRD 1 skyrius surengė pirmąją pavasario gegužinę. Trumpą programą pritaikintą "Motinos" dienos" paminėjimui atliko tremtinių "Meno Ratelio" mergaitės, pasipuošusios tautiniais rubais.

Gegužės 7 d. Bostone H. Kačinsko dramos studijos meniniai suvažindino Gustaičio vieno paveikslo scenos vaizdelius "Sekminių vainikas" ir "Silkiniai pančiai". Premiera sutraukė daug svečių iš Bostono ir apylinkės.

Gegužės 27 d. Bostone įvyksta Lietuvai Remti Dros metinis seimas.

J. Sudavas

Tremtinių Susirinkimas

Worcesteryje gyvenančių tremt. susirinkimas įvyks šį šeštadienį, gegužės 13 d. 3-čią v. po piet Aušros Vartų parapijos salėje. Visi tremtiniai kviečiami dalyvauti, nes bus svarstomi svarbūs tremtiniams klausimai.

Penktadienį 8 val. v. ten pat bus tremtinių kun. P. Patlaka darys pranešimą katalikiško veikimo klausimais. Klebonas prašo tremtinius dalyvauti.

Tremtinių Atstovybė

Literatūros Vakarų — Koncertas

Motinos Dienos minėjimo proga, gegužės mėn. 14 d. 4:30 val., šv. Kazimiero parapijos salėje rengiama Literatūros vakaras—koncertas. Dalyvauja: rašyt. J. Aistis, H. Budavas, B. Brazdžionis, smuikininkė p. Kanė, dainininkė p. Krištolaitytė ir Worcesterio Tremtinių Meno Mėgėjų Ratelio choras, šokių grupė.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti. Tremtiniai su proga pamatyti, išgirsti žodį iš mėgiamų rašytojų lūpų, o kiti pamatys tremtinių šokių grupę šokant senus tautiškus šokius, išgirs dainuojant naujas, gražias dainas.

Worcesterio Moterų Klubo Įvykiai

Svetainė buvo papuota palmomis ir gyvomis gėlėmis. Susirinkimas buvo labai skaitlingas. Moterys pagerbė tą motinėle, kuri turėjo daugiausia anukų, Mrs. R. Sagaitienę; daugiausia šeimynos, Mrs. D. Amster; jauniausią su jauniausiu šeimynos nariu, tai Mrs. R. Ramsdall. Visos trys buvo apdovanotos gražiomis dovanomis. Programą išpildė Moterų Klubo choras, pritaikant motinėles, vadovaujant Mrs. M. Meškienė. Eiles pasakė Mrs. Navickienė. Arbatėlė! tai buvo tikras bankietas, nes stalai buvo papuošti žydinčiomis gėlėmis ir įvairiausiais valgiais kiek kas norėjo. Už tą visą pasidarbavimą tariam širdingą ačiu Komit. pirmininkei buvo Mrs. Joseph A. Andrews, nuo 7 Sowden St. Gėles buvo dovanotos Marie Flood Flower Shop.

Šį sekmadienį, gegužės 14 d. įvyks Moterų Klubo piknikas—Bungalow, prie ežero. Bus gražus programos. Kaip girdėjau, dalyvaus Bugnų Korpusas, bus dainų ir kitokių pamarginimų, visų motinėlių pagerbimo. Komitetas kviečia visus dalyvauti, praleisti tą dieną linksmai.

J. N. Nevis

Tremtinių Meno

Mėgėjų Ratelis

Gegužės mėn. 13 d. 8 val. vakaro Liet. Uk. Klubo salėje, 12 Vernon st. rengia šokių vakarą su programa. Programą išpildo: Tautinių šokių grupė ir choras.

Virš programos, laike šokių bus linksmų paivairinimų. Be to veiks bufetas su gaivinančiais gėrimais.

Maloniai kviečiam mielus tautiečius atsilankyti ir link smai vakarą praleisti TMM Ratelio parengime.

Bilietus galite gauti V. Skrinso vaistinėje, pas ratelio narius ir prie įėjimo.

Rengėjai

Klubo Raštininko Pareiškimas

Sulyg nutarimo laike specialaus susirinkimo įvykusio gegužės 1-mą, 1950 metais, lietuvių Ukėsų Pašelpinio ir Socialinio Klubo protokolų raštininkui duota liepimas atšaukti straipsnį apie "Klubo Skandalą" tilpusį laikraštyje Amerikos Lietuvių. Šiame straipsny buvo pareikšta, kad Finansų raštininko Vinco Vieraičio knygos nebuvu tvarkoj. Klausimas buvo viešai suteiktas James J. McShane, kuris peržiūrėjo Klubo knygas. Jis taip atsakė: "Peržiūrėdamas Finansų Raštininko knygas radau viską tvarkoj ir teisingai įrašyta. Rodos kad kas nors ne-teisingai kaltina.

Pasirašo B. J. Borisas, rašt.

Red. priedašas: Kaip gi klubas per protekolų raštininką galėjo atšaukti straipsnį susirinkime laikytame gegužės 1-mą, kada tas aprašymas tilpo gegužės 6?

Medus Jau Čia

Liudvikas Končius, iš North Abington, Mass. atvyko į palikto Amerikos Lietuvio krautuvėję šviesaus medaus. Medus parduoda po \$1.00 už kvortą. Pusė galiono \$2. 12 aučių 35c. Koriukai parduoda po 60 centų.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

TREMTINIŲ MENO MEGEJŲ RATELIS
Gegužės mėn. 13 d., 8-tą val. vakaro
— Rengia —
ŠOKIŲ VAKARĄ SU PROGRAMU
Programą išpildo:
TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE IR CHORAS
Šis tas bus ir virš programos, laike šokių Be to veiks bufetas su gaivinančiais gėrimais.
Maloniai kviečiame mielus tautiečius atsilankyti Bilietai gaunami pas. V. Skrinso vaistinėje ir pas Ratelio narius.
RENGĖJAI

Viešnia iš New Britain

Antanina Žemaitienė, iš New Britain, Conn. automobiliu atvažiavo į Worcesterį šeštadienį, gegužės 6-tą, aplankyti savo seserį poniją Jokubauskienę.

Palangos Trejos Devynerios

Yra augalinis sutaisymas, susideda grynai iš šaknelių, lapų, žiedų, sėklų ir žolių. Veikia ant kuno organų taip, kad pavartojus ją tulį laiką žmogus gauna naujų spėkų ir energijos. Kiekvienas kas tik nori būti visados sveikas, turėtų vartoti TREJANKĄ. Nes tai geriausias vaistas nuo dispepsijos, vidurių užkietėjimo, nerviško, stoko apetito, širdies supykimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklių skaudėjimo, karščiavimo, kru po, blogo upo, abelno nusilpimo, inkstų ir kepenų ligos.

Palangos Trejos Devynerios parduoda po \$1.00, su prisuitimu — \$1.10. Siųsdami užsakymus, adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Skvelinai vestuvoms po keliai
Kvėpiltės i
Suthong
311 main qalvės
WORCESTER, MASS.
Isteigta 1900 Tel. 3-4180

Kam Reikia Buto

Turiu vieną, tris ar penkis kambarius pagal susitarimą mažai šeimynai. Kambariai yra su rakandais, elektriniu pečiu, šaldytuvu ir visais naujais įtaisymais. Šiluma pagal susitarimą—
Tel. 8-4931. (18-19)

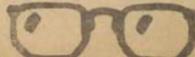
LIETUVIAI!

SKATYKITE IR PLATINKITE
AMERIKOS LIETUVI

MATYKITE GERIAU SU TINKAMAIŠ AKINIAIS IS

THE EYEGGLASS SHOP

10 Millbury Street
(Prie Kelley Alkates)

Tel. Dial 3-8951
9:00 to 6:00 P.M.
Akiniai Daromi
ir Taisomi

VAL. J. WADOWSKI, Optikas

25 Metų Patyrimo—Patenkimas Gwarantuotas

Carroll Funeral Home

PETER F. CARROLL, Savininkas

Koplyčia — 3 Winthrop Gatvės, Worcester

Vienintėlis Lietuvis Balzamuotojas Worcesteryje

Tels.: 4-6757 — 6-7297

Amerikos Lietuvio Vasarinis Piknikas

Rengiamas Lietuviškos Spaudos Palaikymui

— Įvyks —

Sekmadieny,

Biržely-June 18-tą 1950 metais

Tuoju Po Pietų

Babrausko Pavilijone

MANVILLE STREET - LEICESTER, MASS.

Bus Dainų, Kalbų, Muzikos, Gėrimų ir Užkandžių

Grieš Puiki Orkestra